

Κυθήριοι,
Ἡ νῆσός σας ἐρημοῦται ἀπὸ τὴν μετανάστευσιν. Ὅσοι μένετε ἀφήστε τὰ μεσαιωνικὰ χωρία σας, κατεβήτε εἰς τὰς παραλίας καὶ κτίσατε ἐκεῖ νέας καὶ συγχρόνους πολιτείας. Μὴ σὰς παρατλήσῃσιν ἄλλαι σκέψεις.
Ἡ «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

«Ἡ καλύτερα ὁδὸς διὰ τῆς ὁποιᾶς ἡμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς τὴν λαϊκὴν ἐμπιστοσύνην, δὲν εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς κολακείας τῶν παθῶν ἢ τῶν πλάνων τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἡ ὁδὸς τῆς διηγεοῦς αὐτοῦ διαπαιδαγωγῆσεως διὰ τῆς ἀληθείας τὴν ὁποίαν πρέπει πάντοτε νὰ λέγῃ ὅσον δὴποτε πικρὰ καὶ ἄν εἴναι».
ΕΛΕΤΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΔΟΣ ΚΟΚΚΙΝΑΡΑ 18 ΚΗΦΙΣΙΑ - ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟ 8

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1973

Αἰσιοδοξία με ἐπιφυλάξεις

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας, ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» ἐμνημονεύσαμεν τὰ δύο στοιχεῖα, ἅτινα κατὰ τὸν Πλάτωνα θεωροῦνται ἀπαραίτητα, προκειμένου νὰ συγκροτηθῇ ἀρτίως ἡ εὐνομούμενη πολιτεία. Καὶ ταῦτα εἶναι, «Σωφροσύνη» καὶ «Δικαιοσύνη».

Ὁ ἡγέτης τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Παπαδόπουλος ἀπεδείχθη διὰ τοῦ διαγγέλματός του τῆς 19ης Αὐγούστου καλὸς ψυχολόγος τῆς πλειονότητος τῶν Ἑλλήνων. Καὶ τοῦτο, διότι ἐπροχώρησεν εἰς ἐνεργείας καὶ ἔλαβεν σαφὴ θέσιν ἐπὶ προβλημάτων τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἀφώπλισεν τοὺς ἀντιπάλους τῆς 21ης Ἀπριλίου, καὶ ἀκολουθῶν μίαν γραμμὴν συνεπείας πρὸς παλαιότερον ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐξαγγελθέντα, ἐχειρίσθη μετὰ Σωφροσύνης τὸ θέμα τῆς, πρὸς τὸν ὁμαλὸν πολιτικὸν βίον, πορείας τῆς Ἐπαναστάσεως.

Τὸ πρόβλημα ὅμως τὸ ὁποῖον γεννᾶται μετὰ ταῦτα, εἶναι καὶ μέγα καὶ σοβαρόν. Διότι πρῶτον πρέπει πάσῃ θυσίᾳ νὰ διατηρηθῶν ἡ τάξις καὶ ἡ ἡρεμία εἰς τὸν τόπον καὶ δεύτερον νὰ ἀποστρατιωτικοποιηθῇ κατὰ τὸ δυνατόν ὁ Κρατικὸς μηχανισμός, ἐπανερχόμενος εἰς ἐξάρτησιν ἐκ τῶν φυσικῶν του προϊόντων, οἵτινες θὰ εἶναι οἱ μέλλοντες νὰ τεθῶσιν ἐπὶ κεφαλῆς του, πολιτικοὶ πλέον ἄνδρες.

Βεβαίως τὸ νέον Σύνταγμα ἐμπεριέχει ἀ-

σφαλιστικὰς δικλείδας, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶν ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχόντος, προκειμένου νὰ περιφρουρηθῇ τὸ Κράτος καὶ ἡ εὐνομία, ἀλλὰ τὸ σοβαρὸν πρὸς ἀντιμετώπισιν θέμα, θὰ εἶναι τοῦ ποιοῦ θὰ χρησιμοποιηθῶν εἰς πρώτην φάσιν διὰ νὰ ἐπαναφέρουν τὴν χώραν εἰς πλήρη καὶ ἀπρόσκοπτον πολιτικὴν ζωὴν.

Διότι, ἐὰν πρόκειται, ὑπὸ τὸ κράτος μεγαλοψυχίας καὶ ἐπιθυμίας τοῦ νὰ λησμονηθῇ τὸ παρελθόν, νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ 1965, τότε εἶναι προτιμώτερον νὰ ἐξακολουθήσωμεν τελοῦντες ὑπὸ στρατιωτικὸν καθεστῶς, ἔστω καὶ μετὰ κίνδυνον διεθνούς ἀπομονώσεως.

Βεβαίως θὰ ὑπάρξουν διαφοροποιήσεις εἰς τὸν παλαιὸν πολιτικὸν κόσμον. Βεβαίως θὰ ἀναφανοῦν νέαι πολιτικαὶ δυνάμεις. Ἀσφαλῶς θὰ ἀναβιώσουν καὶ πάλιν διάφοροι τάσεις πολιτικῆς συναλλαγῆς. Ἐνδεχομένως, νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸν λαὸν εἰς τὰς προσεχέας ἐκλογὰς νὰ ψηφίσῃ καὶ πρόσωπα τὰ ὁποῖα δῆθεν, πρέπει νὰ θεωροῦνται ἥρωες, διότι ἔκαμαν ἀντίστασιν κατὰ τῆς Ἐπαναστάσεως. Πολὺ πιθανὸν ἀκόμη νὰ ἴδωμεν συνεργασίας προσώπων ἐχόντων κατὰ τὸ παρελθόν, ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους πολιτικούς προσανατολισμούς καὶ ἐπιδιώξεις.

—Ὅμως μία θὰ εἶναι ἡ πραγματικότητα. Ὅτι ὅπωςδήποτε θὰ ὑπάρξῃ ἀνανέωσις τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας.

Καὶ τοῦτο, διότι ἡ νέα γενεὰ τῶν Τεχνokratῶν καὶ τῶν Ἐπιστημόνων, ἡ ὁποία ἤρχισεν ἤδη ἀπὸ δεκαετίας, νὰ προσφέρῃ τὸ πνευματικὸν τῆς δυναμικὸν εἰς τὴν ἀλματώδη ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας, δικαιούται νὰ ἀναλάβῃ εἰς χεῖρας τῆς τὰς εὐθύνas τῆς διακυβερνήσεως τῆς Πατρίδος μας.

Μερὶς ἐκ τῶν παλαιότερων, καιρὸς εἶναι νὰ ἀποσυρθῇ, εἰς τὸ παρασκήνιον τῆς Δημοσίας ζωῆς καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ παρακολουθήσῃ ἐφεξῆς τὴν πορείαν τῶν Δημοσίων πραγμάτων, ἡ ὁποία ἀναμφισβητήτως θὰ εἶναι ἀνελευκτικῶς ἐπὶ τὰ θελτίῳ ἐπιτυχῆς.

Αἰσιοδοξία λοιπὸν, ἀλλὰ μετὰ κάποιαν ἐπιφυλάξιν, ὀφείλει νὰ διακατέχῃ ὅλους ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὸ τέλος τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ἐστηρίξαμεν, ἕκαστος μετὰ τὰς δυνάμεις του, τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν τῆς Ἐθνικῆς μας ζωῆς.

Ἄλλωστε, ὅς μὴ λησμονοῦμεν ὅτι ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ χιλιάδας ἔτη, ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος, ἐμερίμνησεν, ὥστε νὰ ὑπάρχουν πάντοτε ἐφεδρεῖαι ἱκαναὶ νὰ ἀναλάβουν τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν, καὶ νὰ συνεχίσουν μίαν παράδοσιν ὑψηλῶν ἐνατενίσεων πρὸς ἓνα καλύτερον καὶ εἰρηνικὸν μέλλον.

Ἡ εὐχὴ εἶναι μία: Συνέχισις τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ ἔθνους, ἀλλ' ἀναίμακτος. Εἴθε!...

Α. Π. Τ.

Ἡ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΓΙΩ Γ. ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

Α' Αἰσθανόμεστε ἱκανοποίησιν ὅταν ἐκθέσῃτε, πῶς τὰ ἐπιστημονικὰ θέματα τοῦ νησιῦ μας ὁρῶνται τὸς ἀξίους ἐρευνητές, ποὺ συνέγραψαν τὴς κατάλληλες μελέτες των. Μία σχετικὴ μετὰ τὴν «Γεωλογία τῶν Κυθήρων» ἔχοντι ἀπὸ 25ετίας γραμμὴν ἀπὸ τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πολυτεχνείου κ. Νικόλ. Γ. Μανωλέσσου, ποὺ εἶχε ὑποβάλλει γιὰ διδακτορικὴν τοῦ διατριβῆν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Μὰς εἶναι δύσκολον νὰ τὴν συνοψίσωμεν στὴς ὅλγες γραμμῆς μας, ποὺ τὴς ἀφιερώνομε, γιὰ νὰ ἐνημερώσωμε τοὺς συμπολίτες μας.

Σ' αὐτὴν ὁ κ. Μανωλέσσος ἀποφαινέται, ὅτι ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ νησιῦ ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον ἔγινε κατὰ τὸ πλειστοκένον, ὅτι οἱ ἀσβεστόλιθοι του εἶναι διαφόρων ἐποχῶν (Κρητικῶν καὶ Ἰωαννίνων) καὶ ὅτι τὸ νεογενὲς τοῦ ἀνήκει στὴν φάσιν τοῦ Ἀσίου (Ἡλιδος) τοῦ Πλειστοκένου.

Ἀναφερόμενος στοὺς ἐρευνητὰς τὰς παλαιογεωλογικὰς τὸ νησί Ρ. Τζέημσον (1836 - 37), ποὺ καὶ παρέμεινε στὰ Κύθηρα ἐπὶ Τριακονταετίαν ὡς στρατιωτικὸς γαστρονόμος, Ρ. Λεονάρντ 1899, Θ. Φούξ 1900, Β. Νέλλι 1911, Κ. Ρένε 1928 καὶ 1940, Γ. Πετρόχειλος 1938 καὶ Α. Πάπ 1944 συσχετίζει τὰς ἰδιότητας του ἐπὶ τῶν θεμάτων τῶν γνῶμας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀποφαινέ-

ται, πῶς τὰ καὶ ἀρχαιότερα κρυσταλλοσχητιστὴ πετρώματα τοῦ νησιῦ ποὺ ἀποτελοῦν τὸ ὑπόστρωμά του θρίσκονται κυρίως στὸ θόρειο μέρος, μετὰ δεικνύσιν ποὺ προσδιορίζεται, καὶ κλίσιν, μετὰ τὴν Ποταμὸν καὶ Καραβὰ καὶ εἰς τὴν Μονὴν Μυρτιδίου τοῦ νοτίου τμήματος. Ἐν συνεχείᾳ λέγει, ὅτι οἱ ἀσβεστόλιθοι του ἀποτελοῦνται ἐν δύο βαθμίδων (τῶν λευκῶν, φατῶν κ. ἄ. ἀποχρώσεων καὶ τῶν μαύρων, ποὺ καὶ προσδίδουν τὸ μελαγχρόλον (μελανίζον) χρῶμα τῶν ἐπὶ τῶν δρόμων του μετὰ δεικνύσιν ἐκτεταμένον μετὰ κάποια κάμψιν πρὸς Ἀνατολὰς καὶ ἡπιώτερη κλίσιν τῶν σχιστολίθων καὶ τέλος τὰς νεογενεῖς μάρμαρα, χωρὶς σερῶν τοποθετημένους, ἀπὸ ψαμμίτην καὶ κροκαλοπαγεῖς.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Θ. Φούξ ἀνακινωθέντα θαλασσινὰ, μικρὰ βάθος ποὺ καὶ δὲν ζοῦν σήμερα, ἀπολιθώματα του, ἐπροκάλεσαν τὴν περιέργειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γεωλόγων γιὰ τὴν σπάνιν των. Ἐπίσης ἀναφέρει, ὅτι ὁ Α. Πάπ προσδιώρισεν ἀριθμὸς τινὰ γλυκίων καὶ ὑφάλμινων ἀντιπροσώπων τῆς Πανίδος του.

Ὁ κ. Μανωλέσσος ἐξήτασε στὴν

περιοχὴ Καψαλίου - Συντριβανίου τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀποθέσεων τοῦ νεογενούς, πτωχὴ σχετικὰ σὲ εἶδη παρὰ τὸν πλοῦτον τῆς σὲ ἄτομα, ποὺ καὶ συνέλεξεν ἀρκετὰ ἐλασματοβράγχια, γαστερόποδα καὶ καρκινοειδή. Ἐπεσεύφη ἀκολούθως τὴς περιοχῆς Μυρτιδίου, μετὰ τὸς γνωστὰς ψαμμίτες τῆς ἀπὸ τοὺς ὁποίους καὶ ἔγιναν οἱ κίονες τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κωδωνοστασίου τῆς Φριλιγκιανίκων - Μητάτων, ποὺ τὸ χρῶμα τῶν ἀποθέσεων κιτρινίζει ὡς θαλασσογενὲς καὶ ὅπου συνέλεξεν ἀκόμη ἐκνοειδῆ καὶ βραχιονόποδα καὶ τοῦ Ἀδύμενου (λατομεῖον τῆς ἀρχαιότητος) ποὺ ὁρῶνται παρὰ τὴν θαλασσινὰ τοῦ νεογενούς, ἀποφανθεῖς ὅτι ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης (ὁ μιλεῖ προφανῶς ἐπὶ τῆς θέσεώς του) ὑφίσταται ἀποτόμωσιν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς λόγῳ τῆς κυματωγῆς καὶ τῆς καθόλου αἰολικῆς διαδρώσεώς του. Τὰ ὑπὸ αὐτοῦ ἀναγνωρισθέντα εἶδη βραχιονόποδων, ἐλασματοβραγχίων καὶ γαστερόποδων (κτένια, χλαμύδες, σπόνδυλοι, κογχύλια κ. ἄ.) ἦσαν πολὺ περισσότερα τῶν προηγθέντων του.

Ἐπὶ τῆς στρωματογραφίας (πα-

λαιοντολογικῆς) τοῦ νησιῦ, δίνει περιγραφὰς, ποὺ μετὰ καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν τοποθέτησίν του, ἀποφαινέται, πῶς τὸ νεογενὲς τῶν Κυθήρων κατέχει ἑκτασιν κυρίως εἰς τὸ κέντρο τοῦ ἀπαντῶμενον περιωρισμένον στὴς λοιπὰς περιοχὰς του. Ὅτι ἡ πετρωλογικὴ σύστασις τους εἶναι ψαμμιτικὴ ποὺ μεταπίπτει βαθμιαίως σὲ μάρμαρα. Ὅτι αἱ ἀποθέσεις του κιτρινοὶ χρώματος εἶναι ὀριζόντιες, τὸ νεογενὲς τοῦς θαλάσσιον κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ μόνον σὲ χῶρους τινὰς ἠμυαλῶν καὶ ὅτι, κατὰ τοὺς πρὸ αὐτοῦ μελετήσαντες τὰ νεοπαγῆ στρώματα τοῦ νησιῦ μοιάζουν μετὰ τῆς νοτίου Πελοποννήσου, κἀμοντας τὴν διαστολὴν τῆς συμφωνίας του ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν τους καὶ ὅτι τὴν πετρωλογικὴν ὑφὴν καὶ τὴν πανίδα, γιὰ τοὺς λαῖκους οἱ κυανὰς μάρμαρες, ποὺ ἡ τελευταία αὐτῇ, ὡς ἐκ τῆς ἀδελφῆς φάσεως μοιάζει μετὰ τὴν πανίδα μᾶλλον τῆς Κρήτης.

Ἡ μελέτη περατοῦται μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν τεταρτογενῶν θηλαστικῶν εἰς τὰ Κύθηρα, ποὺ κατ' ἐποχὰς ἐβρέθησαν σὲ ρωγμὰς λείψαντα μυρμηκατικῶν ζώων τῆς Πλειστο-

καίνου ἐποχῆς στὸ Βρούλεα (Κόκαλα) καὶ τὸν Μυλοπόταμο μετὰ εἰκασίας ὅτι ὑπῆρχαν σ' αὐτὰ ἀντίλοpes, ἔλαφοι καὶ ἐλέφαντες ὡς ἀπεφάνθησαν οἱ ἀνωτέρω ἐρευνητές τους.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μανωλέσσου πρόβαλε τὰ ἀκλόνητα πλέον συμπεράσματά του ἐπὶ τῆς γεωλογικῆς συστάσεως τοῦ νησιῦ καὶ ἀνανέωσε εἰς τὸ σύνολόν τους τὴς βάσεις τοῦ παλαιοῦ καθηγητῆ τῆς φυσικῆς ἱστορίας τοῦ Παταρίου Πανεπιστημίου Ἀββα. Λαζάρου Σπαλιαντζάνη (1885) ἐπὶ τῆς γαιωφυσικῆς καταστάσεως, ποὺ περιλήψι τους μετὰ εἰχε δώσει ὁ Ἰωάννης Μικέλης στὴν περὶ Τριγύρου ἱστορίαν του, καὶ στὴς ὁποῖες ἐξ ἄλλου θεωρίες εἶχεν ἐν πολλοῖς στηριχθῇ καὶ αὐτὸς ὁ τὸσον ἐπισταμένους ἐξετάσας τὸ νησί μας, γερμανὸς γεωλόγος Λεονχάρτ.

Εἰς τὸ βιβλίον παρατίθενται 7 πίνακες ἀπὸ 14 συνολικῶς εἰκόνες στὸ φυσικὸ μέγεθος τῶν δεξιμάτων, ποὺ κατέθεσαν ὁ συγγραφεὺς στὴς συλλογὰς τοῦ Γεωλογικοῦ καὶ Παλαιοντολογικοῦ Μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σημειώνεται δὲ λεπτομερῆς βιβλιογραφία ἐξ 107 συμβουλευθεισῶν ὑπὸ αὐτοῦ ἐργασιῶν διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς διατριβῆς του, ποὺ ἐξεδόθη τὸ 1955 στὴν Ἀθήνα, σὲ 32 μεγάλου σχετικῶς σχήματος σελίδας.

ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥΣ
(Τὸ Β' μέρος εἰς τὸ ἐπόμενον)

